



**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii  
Apostolici, olim Ecclesiæ Venusinæ, ac deinde Æsinatis  
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori  
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad  
Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,  
Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon  
Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,  
apprimè utile ...

**Monacellus, Franciscus**

**Venetiis, 1706**

Deputationis Vicarii Generalis Capituli Formula II.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62406](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62406)

*Ecclesiastica, in quibus tamen Sacra Unctio non adhibetur, ejus Vicario Generali, & aliis Sacerdotibus suae Diocesis sibi bene visis in aliqua Dignitate Ecclesiastica constitutis, &c. juxta Decretum relatum à Gavant. in Manual. Episcop. verb. Benedictio num. 5. & quod servatum vidi pro me ipso, dum munere Vicarii Generalis functus fui in Ecclesiis Venusina, & Aesina.*

51 *Contrà hanc observantiam, & Decretum à Gavant. relatum, insurgit Nicol. lucub. Can. lib. 5. tit. 33. de privil. post nu. 18. Et primò objicit, quod de Decreto non constat authenticè. Secundò, quod non est usu receptum, praesertim Romae cum R. P. D. Vicegerens passim auctoritate ordinaria deleget quibuscumque Presbyteris hanc facultatem. Tertiò, quod hujusmodi benedictio, in qua non intervenit Unctio Sacra, & non sit Ordinis Episcopalis, sed jurisdictionis, & Sacerdotalis, possit à solo Episcopo delegari, sicuti delegatur reconciliatio Ecclesiae pollutae, quod est plus. Quartò, quod licentiae, quae expediuntur à Sacra Congregatione Rituum, fiant ad cauthelam, & ad majorem conscientiae serenitatem non autem de necessitate.*

52 *Huic Nicolii sententiae favere videbantur Decreta, relata à Barb. in Sum. decis. Apostol. collect. 301. num. 5. quae tamen per errorem ibidem allegata fuisse (ut saepe accidit Collectoribus) credendum est: Quia in verb. Benedictio collect. 59. num. 3. referendo eademmet Decreta, dicit idem Barbof. quod, ut Episcopus possit hanc facultatem aliis delegare, exigitur licentia Sedis Apostolicae, & ita concordat cum Gavanto, cui cum praxis ita servet, & ipse adherere non dubito, quicquid sit, an speculativè loquendo opinio Nicolii sustineri possit, nec nè. Et hanc Sententiam tenet modernus Corsett. prax. Coerem tract. 1. part. 2. cap. 14. num. 1. ubi quod haec benedictio sit de potestate Ordinis.*

53 *Tandem in constitutione Vicarii Generalis, sive pauca, sive multa, sive plura, sive omnia specialia concedantur, semper collationem Beneficiorum sibi ipsis Episcopi reservent; tum quia congruit, quod soli possint dignos, & emeritos Ecclesiae praemio fovere; tum ne Vicarius,*

*qui habet facultatem ad tempus substituendi, affectando causam absentiae, vel alterius necessitatis, alium substituat, ut sibi conferat, quod facere validè possit, prout sustinet Zecch. de Republ. Eccles. tit. de Vicar. Episc. cap. 23. post num. 4. §. Et ubi Vicarius interpretatione sexta; Tum demum ne collusionis, aut cujusvis alterius factionis praevae cum proviso suscipiendi occasio relinquatur.*

54 *Cætera, quae pertinent ad officium, potestatem ordinariam, durationem, & praereminentias Vicarii, & Officialis Generalis Episcopi, videri possunt apud Cucch. & Jacob. Sbroz. qui integros, & absolutos ediderunt Tractatus, necnon Tusch. lit. V. conclus. 189. Zecch. Barb. Pac. Jord. Ventrigl. & Pirhing. in locis supra allegatis: Non enim ad haec transcribenda calamum paravi; sed tantummodò pro intelligentia clausularum in formulis contentarum, quae non omnibus in foro Ecclesiastico versantibus obvia est, explanationis Provinciam licet exiguam pro mea tenuitate aggredior.*

#### Deputationis Vicarii Generalis Capituli.

#### FORMULA II.

#### SUMMARIUM.

- 1 *Capitulum etiam extra casum mortis Episcopi potest Vicarium constituere.*
- 2 *Capitulum non eligit Vicarium, quando Vicarius Episcopi in remotis degentis moritur, vel est suspensus, aut excommunicatus, vel missus à Congregatione, sed recurritur pro provisione ad Sedem Apostolicam.*
- 3 *Tempus à Concilio praefixum pro electione Vicarii Capitulari incipit currere à die scientiae mortis certae, & non praesumptae, vel à die translationis ad altam Ecclesiam.*
- 4 *Capitulo negligente eligere, vel nulliter eligente, electio Vicarii devolvitur*



- vitur utroque casu ad Metropolitanum, & num. 5.
- 6 Capitulum iterum eligit Vicarium, si constitutus à Metropolitanò decederet.
- 7 Canonici absentes non debent vocari ad Capitulum electionis Vicarii, nisi commodè fieri possit.
- 8 Canonici absentes, qui de consuetudine vocandi sunt, non sunt vocandi, nisi sint intra Provinciam.
- 9 Canonici quocummodo absentes, non sunt vocandi, si ita consuetudo obtinuit.
- Capitulo electionis Vicarii præter Canonicos vocandi sunt etiam ii, qui de jure non sunt de Capitulo, si adest consuetudo illos vocandi, ibid.
- 10 Electio Vicarii Capitularis debet fieri secretis suffragiis.
- 11 Capituli resolutiones debent fieri secretis suffragiis.
- 12 Vicarius Capituli debet esse Doctor in jure Canonico, & non in Civili tantum.
- 13 Capitulum unum tantum Vicarium eligit.
- 14 Capitulum Vicarium non potest constituere ad tempus, sed illum pro toto tempore Sedis vacantis deputare debet.
- 15 Vicario Capituli debetur salarium ex redditibus Ecclesiæ vacantis.
- 16 Capitulum in constitutione, & electione Vicarii non potest sibi aliquid reservare, seu potestatem electi coarctare.
- 17 Vicarius Capituli, si allegetur, suspectus, non potest procedere sine adjunctis.
- Quod procedit etiam in Vicario Episcopi, & in ipsomet Episcopo, ibid.
- 18 Vicarius Capituli cognoscit causas violationis immunitatis Ecclesiasticæ exceptis casibus Bullæ Greg. XIV. quorum cognitio sede vacante ad Episcopum viciniorem devolvitur.
- 19 Vicarius Capituli, sicuti nec Episcopi, nec Apostolicus possunt absolvere à censuris incuris, seu fulminatis ob læsam Immunitatem Ecclesiasticam.
- 20 Metropolitanus non absolvit subditos suffraganei, neque appellationes debet recipere in causis læsæ Immunitatis, nisi integraliter restitutæ.
- 21 Vicarius Capituli potest ex causa resignationes Beneficiorum admittere.
- 22 Vicarius Capituli concedit dimissorias post annum, & infra annum archæatis, aliisque ratione Beneficii recepti, vel recipiendi.
- 23 Vicarius Capituli concedit infra annum etiam non archæatis dimissorias pro prima Tonsura.
- 24 Vicarius Capituli aliquando de Voto pleni Capituli concedit etiam infra annum dimissorias.
- 25 Vicarius Capituli utilius esset, quod post annum dare dimissorias semper de Vota pleni Capituli, & de ratione.
- 26 Vicarius Capituli dispensat super interstitiis data speciali commissione.
- 27 Vicarius Capituli non Doctor debet habere Consultorem Doctorem ab ipsomet assumendum.
- 28 Vicarius Capituli non debet constitui juxtà formulas traditas à Quarant. & Barbof.

Nos Archidiaconus, Canonici, & Capitulum Cathedralis Ecclesiæ N. Sede Vacante per mortem bon. mem. N. Episcopi.

Admodum Rev. D. N. J. V. D. salutem in Domino sempiternam.

CUM ex Sacrorum Canonum dispositione Cathedralium Ecclesiarum Capitula in locum deficientium Episcoporum (præsertim si ex humanis eripi contigerit) subrogentur, eisque in spiritualibus, & temporalibus succedant, eorumque



que munus sit, viduatis Ecclesiis, ita consulere, ut Ministrorum solertia, atque diligentia incommoda minimè sentiri permittant. Ne igitur supradicta Ecclesia culpa nostra aliquid detrimenti patiat, Nos Canonicis sanctionibus, & Sac. Concil. Trid. Decretis, ut par est obtemperando, vocatis omnibus, & singulis Canonicis intra tempus octo dierum à prefato Concilio statutum ad Vicarium, qui vices nostras sustinere debeat, deputandum, congregatisque his, qui debuerunt, poterunt, & voluerunt interesse, habitis Capitulariter, secretisque suffragiis, sive Votis omnium, seu majoris partis interessentium, & ut permittitur congregatorum: Te Advocatum Rev. D. N. I. V. D. supradictum de cujus probitate, scientia, & sollicitudine plurimum in Domino confidimus, Generalem in spiritualibus, & temporalibus, Vicarium, & Officiale nostrum in prædicta Ecclesia Cathedrali, Civitate, & Diocesi tenore præsentium deputamus, facimus, creamus, & constituimus pro tempore Sedis Vacantis. Cum omnibus, & singulis facultatibus, privilegiis, honoribus, oneribus, emolumentis, præminentis, & prærogativis ad hujusmodi munus exercendum debitis, necessariis, & opportunis.

Dantes Tibi plenam, & liberam potestatem omnia, & singula exercendi, quæ Capitulo Sede Vacante in utroque Foro à jure permittuntur, & proinde causas omnes tam Civiles, quam Criminales, & mixtas etiam hæresis, & matrimoniales audiendi, cognoscendi, terminandi, ac decidendi, cum facultate excommunicationem, aliasque Ecclesiasticas Censuras, & pœnas etiam pro Ecclesiarum immunitate, & libertate tuenda, ferendi, & infligendi, Resignationes Beneficiorum cum causa recipiendi, præsentatos ad Beneficia Jurispatronatus instituendi, & nova cum reservatione dicti juris dotandi, & erigendi, salvis juribus Episcopalibus. Concursum ad Parochiales vacantes indicendi, & magis dignum ex approbatis præeligendi, ac dimissorias ad Ordines post annum, & infra annum ætatis ad formam Concilii Tridentini concedendi, & super interstitiis dispensandi. Necnon ea omnia faciendi, mandandi, & exequendi, quæ Nos facere, mandare, vel exequi possumus, etiamsi requirerent speciale mandatum (si Vicarius deputatus non esset Doctor, addatur) -- cum Voto tamen Consultoris idonei I. V. D. Tibi bene visi in sententiando, & procedendo ad actus quoscumque irretractabiles, & qui consilio videbuntur indigere.

Precipimus itaque universo Clero hujus Civitatis, & Diocesis, aliisque hujus Ecclesiæ jurisdictioni subjectis, quatenus Te in Vicarium, & Officiale nostrum Generalem, ut præmittitur, recipiant, Tibique tanquam tali in omnibus pareant, & obediant. Dantes Tibi voces, & vices nostras, contradictores, & rebelles pœnis, & Censuris Ecclesiasticis compescendi. In quorum fidem præsentem scribi iussimus per infrascriptum nostræ Curie Notarium, & manu propria subscripsimus, si illoque Capituli iussimus muniri. Datum &c.

## ADNOTATIONES.

**P**RÆSERTIM SI EX HUMANIS ERIPRI CONTIGERIT. Ponitur illa dictio -- Præsertim, ad exprimendum casum minùs dubitabilem, & indicandum, quod etiam extrà casum mortis Episcopi, potest Capitulum Vicarium Generalem constituere, puta si in captivitatem apud fidei

Hostes redigeretur, ad Text. in c. Si Episcopus de suppl. neglig. Prælat. in sexto, Carol. Anton. de Luca ad Ventrig. p. 2. annot. 15. n. 2.

2. Non tamen posset Vicarium deputare, si Episcopus degens in remotis, & Vicarius ab eodem relictus moreretur, aut suspensus ab Ordine, vel excommunicatus existeret, quia tunc recurrendum esset



efset ad Sedem Apostolicam pro provisione, Nicol. in *fosc. verb. Vicarius Capituli nu. 57.* Fagnan. in *cap. Per diversitatem à num. 25. usque ad fin. de concess. præb.* Sicuti nec posset illum constituere, quando Vicarius Episcopi defuncti fuisset missus à Sacra Congregatione, ut advertit idem Nicol. *loc. cit. num. 58.*

3 OCTODIERUM. Tempus à Concilio Tridentino statutum incipit à die scientiæ mortis certæ, & non præsumptæ, vel à die translationis ad aliam Ecclesiam, Quarant. in *Sum. Bullar. verb. Capitulum Sed. Vacante in appendice vers. Termino octo dierum*, Barbof. de *Canonic. cap. ultimo num. 32.*

4 Si autem in dicto termino octo dierum à die scientiæ Capitulum eligeret non Doctorem, existentibus Doctoribus, jus eligendi non esset devolutum ad Metropolitanum, sed facta per eum declaratione nullitatis deputationis, remittenda esset nova electio ad Capitulum præfixo termino ad eligendum, sic opinatur Pignatell. *consult. Can. 34. à n. 13. ad 24. to. 8. in nixus rationi*, quod cum devolutio sit pena imposita principaliter ob negligentiam non factæ electionis, non debeat extendi ad casum, quo actus iste gestus quidem fuit, sed nulliter.

5 Verùm relicto Pignatello adhæreas Quarant. in *Sum. Bullar. verb. Archiepisc. auctoritas n. 36.* Barbof. *supra Conc. sess. 24. cap. 16. nu. 28. de Reform. & de jur. Eccles. lib. 1. cap. 7. n. 102.* Ventrigl. *prax. tit. de jurisd. Archiep. cap. 49. n. 23.* Card. de Luc. de *Canonic. discurs. 24. n. 7. & discurs. 25. n. 3.* firmantes Concilium Trid. illis verbis: *Si secus factum fuerit, ad Metropolitanum deputatione hujusmodi devolvatur*, utrumque casum pariformiter comprehendere ad effectum devolutionis, quod scilicet sive Capitulum negligat suam facultatem exercere intra octo dies, sive malè exerceat inhabilem eligendo, pro illa vice privetur tali facultate, quæ devolvatur ad Metropolitanum, vel viciniorem juxtà dispositionem Concilii.

6 At si Vicarius deputatus per Metropolitanum, vel viciniorem ob negligentiam, vel malam electionem Capituli, decederet, tunc posset Capitulum novum eligere Vicarium infra octo dies, ut prius,

quia pro prima vice tantum jus amisit Barbof. de *jur. Eccles. dict. cap. 7. dict. num. 102. in fin.*

7 QUI DEBUERUNT. Canonici absentes non debent vocari, nisi commodè fieri possit: Nec ita absentes possunt mittere, aut constituere Procuratorem ad ferendum in electione suffragium, Glof. & Canonistæ communiter in *cap. Quia propter de elect.* Quia eo ipso, quod Canonicus transit ad locum, ex quo commodè vocari non possit, facit se extraneum, & perdit jus ad eligendum, Passerin. de *elect. cap. 10. num. 37.*

8 Quatenus autem adesset consuetudo legitime præscripta admittendi in electione Canonicos absentes per Procuratorem, talis consuetudo esset intelligenda, & restringenda ad absentes intra Provinciam & ibidem detentos aliquo legitimo impedimento de tempore actualis electionis Vicarii, prout censuit, & declaravit *Sacr. Concilii Congregatio in Hydruntina 11. April. 1699.* in qua non obstante prætensa, & allegata consuetudine admittendi absentes per Procuratorem, fuit declarata nulla electio Officialium, in qua fuerunt ad votandum admissi per Procuratorem duo Canonici, qui morabantur Neapoli.

9 Et si è contrà adesset consuetudo non vocandi quoquo modo absentes à Civitate, servanda esset, & admittenda, ut dixit *Rot. coram Cels. decis. 85. n. 11.* Si autem præter Canonicos vocandi essent juxtà consuetudinem præscriptam alii de Clero, qui aliàs de jure non dicuntur de corpore Capituli, prout sunt Portionarii, alique Beneficiati Ecclesiæ, esset pariter consuetudo servanda, ut respondit *Sacr. Congreg. Concilii in Castellaneten. 1. Decembris 1696. & in Nullius Altamura 9. Decembris 1690. & 4. Aprilis 1593.* Dixi juxtà consuetudinem præscriptam, quia si pauci tantum actus afferantur, in quibus ii, qui non sunt de corpore Capituli, fuissent admissi ad suffragium ferendum, & consuetudo non esset legitime probata, nec pacifica, Capitulum posset illos excludere, & jus suum vindicare, ut accidit in *Recineten. proposita in Sac. Congregat. Concilii 4. Junii 1701.* in qua Altaristæ Cathédralis, qui pluries in electione Vica-



Vicarii Capitularis interfuerunt, & suffragium dederunt, fuerunt exclusi, ex quo consuetudo non erat pacifica, neque legitime præscripta.

10 **SECRETIS QUE SUFFRAGIIS**. Quamquam *Conc. Trid. in cap. 16. sess. 24. de Reform.* formam scrutini in habenda electione Vicarii Capitularis non præscribat, adhuc cum agatur de electione, & deputatione Prælati habentis jurisdictionem, videtur quod in dandis suffragiis servanda sit dispositio *cap. Quia propter de elect. ad tradita per Passerin. de elect. cap. 9. q. 8. num. 53. & seqq.*

11 Et si fortè in aliqua Cathedrali esset usus, sivè potiùs abusu suffragia publicè, & in aperto præstandi, omninò tollendus esset, non solum in ista Vicarii electione, sed etiam in aliis resolutionibus Capitularibus, ut liberius quisque valeat suam sententiam dicere, propriaque exonerare conscientiam, & ut ità evitentur jurgia, rixæ, & inimicitia inter Capitulares, prout expedire censuit *Sac. Congreg. Concilii in Melevitana 23. Novembris 1697. & 20. Septembris 1698. & sanctissima esse statuta, quæ mandant, ut secretis suffragiis negotia Capituli resolvantur, dicit Garz. de Benefic. part. 5. cap. 4. num. 185.*

12 **J. U. D.** Vicarius Generalis Capituli, debet esse Doctor in jure Canonico, & non in Civili tantum, *Ricc. in prax. For. Eccles. par. 1. resol. 107. Barbof. de Canon. cap. 42. num. 49. Ventrigl. prax. par. 2. annot. 15. §. 2. num. 5. Card. de Luc. annot. ad Concil. disc. 31. num. 16.*

13 **VICARIUM NOSTRUM** Unum tantum Vicarium Generalem deputare potest Capitulum, & non plures, nisi adesset in loco immemorabilis consuetudo eligendi duces, vel essent duo Episcopatus uniti, & unusquisque haberet suum Capitulum, & Ecclesiam Cathedralem, *Garz. de Benef. in addit. ad cap. 7. num. 37. Quarant. in Sum. Bull. verb. Capitulum Sed. Vacant. num. 9. Ricc. decis. Archiep. Neapol. 193. num. 1. & 2. par. 4. Barbof. de Canonic. cap. ultimo num. 33. Fagnan. in cap. His quæ nu. 68. de major. & obed. Nicol. lucubr. Can. lib. 1. cap. 28. resp. 10.*

14 **PRO TEMPORE SEDIS VACANTIS**. Non potest Capitulum

Vicarium eligere ad tempus, puta ad sex menses, sed debet illum constituere pro toto tempore Sedis Vacantis: Quicquid enim in contrarium dixerint Quarant. *ubi sup. num. 4. Garz. de Benef. p. 5. cap. 7. nu. 25. & seqq. Ventrigl. prax. par. 2. annot. 15. §. 2. num. 18. & 19.* aliivè ab eis allegati, eorum opinio in praxi non servatur, sed inconcussè nostra conclusio vera est, & idè sequenda, prout sequuntur *Nicol. in flos. verb. Vicarius Capitularis nu. 59. & in lucubr. Canon. lib. 1. cap. 28. de Offic. Vicar. num. 18. Fagnan. in dict. cap. His quæ num. 71. de major. & obed. quod comprobatur Decretis Sacr. Congregationis Episcop. quibus prohibetur amotio Vicarii Capitularis sine justa causa cognoscenda, & approbanda ab eadem Congregatione, ut in Montis Regalis 17. Junii, in Neapolitana 1. Septembris, in Tarantina 22. ejusdem 1603. & in Arcitina 26. Octobris 1604. cum aliis apud Nicol. loc. citat. num. 54. §. 4.*

15 **EMOLUMENTIS**. Debetur Vicario Capitulari salarium ex redditibus Ecclesiæ vacantis, ex quibus deduci etiam debent aliæ expensæ necessariae pro carta, & Ministris Curia, ad quas tenetur Camera Apostolica in locis, ubi vigent, & percipit spolia. *Tusc. lit. C. concl. 56. num. 9. Quarant. in Sum. Bullar. verb. Capitulum Sed. Vac. num. 7. Nicol. flos. ubi supra num. 79. cum aliis quos allegat, & sequitur Ventrigl. prax. p. 2. annot. 15. §. 1. num. 24. & §. 2. num. 35.*

16 **PLENAM**. Non enim potest Capitulum in deputatione Vicarii, seu litteris patentibus aliquid sibi reservare, aut potestatem electi coarctare, seu restringere: Et si de facto conditione, aut modificatione aliqua Vicarium eligeret, possèt iste restrictionibus non obstantibus munus suum liberè exercere usque ad adventum novi Episcopi, prout passim solet rescribere Sacr. Congreg. Episcop. & egomet obtinui pro D. Archidiacono Dominico Cannia electo Vicario Capitulari Venusino, Viro probò, doctrinaque ornato, 14. Novembris 1698. & firman auctoritates suprâ allegatæ in §. Non potest.

17 **COGNOSCENDI**. Si Vicarius Capitularis allegetur suspectus, non potest de



de causa cognoscere, sed tunc recurrendum erit ad Capitulum tanquam Superiorem pro electione Arbitrorum ad cognoscendum de causis suspicionis, eo modo, quo Episcopus potuisset, ut respondit *Sac. Congreg. Conc. 31. Martii 1588. supra cap. 16. sess. 24. de Refor.* ad hoc, ut illi de- tur Adjunctus, *Theaur. For. Eccles. p. 2. c. 1. n. 68.* præsertim in causa, in qua Capitulum haberet interesse, *Fagnan. in cap. Nosti n. 21. de elect.* ubi de Vicario Episcopi suspecto, allegato *Zecch. de Republ. Eccles. c. 23. de Vicar. Episcop. vers. 4. n. 5.* Et de ipsomet Episcopo, si iustis de causis allegetur suspectus, quod debeat procedere cum Adjuncto, rescripsit *Sacr. Congregat. Episc. in Nuscana gravaminis 10. Novemb. 1690. & in Sulmonen. Redditionis Rationis 5. Septembr. 1692.*

**18 ETIAM PRO ECCLFSIARUM IMMUNITATE.** Habet Vicarius Capituli jurisdictionem cognoscendi causas super violatione Immunitatis Ecclesiasticæ, ut resolvit *Sacr. Congregat. Immunitatis in Tropien. 27. Novemb. 1626.* Non tamen habet facultatem, qua utitur Episcopus in casibus Constitutionis Greg. XIV. super Immunitate Ecclesiarum emanatæ, quæ est in *Bullar. tom. 2. la VII.* nam illorum cognitio Sede Vacante, non ad Vicarium Capituli, sed Episcopum viciniorem spectat, prout eadem *Sacr. Congr. Immunitatis declaravit in Vercell. 8. Novembr. 1650. lib. 4. Decret. Pauluc. fol. 125. à tergo.*

**19** Item advertere debet Vicarius Capituli, quod non potest nec ipse, nec Vicarius Episcopi, nec Apostolicus absolvere reos cum reincidentia à Censuris incurris, ex causa læsionis Immunitatis, jurisdictionis, & libertatis Ecclesiasticæ, seu fulminatis, sed pro absolutione debet recurri ad Sedem Apostolicam, cui casus hujusmodi reservatur, ut sæpè declaravit eadem *Sac. Congregat. Immunitatis, & præsertim in Capuana 16. Junii 1632. in Sancti Marci 13. Decembr. 1633. & in Bittuntina 20. Novembr. 1657. & tradit del Ben. de immunit. Eccles. cap. 16. dub. 38. sect. 2. num. 12. tom. 2.*

**20** Et hæc procedunt etiam respectu ad Metropolitanum, qui non potest ab-

solvere excommunicatos suffraganei occasione violatæ libertatis, & immunitatis Ecclesiasticæ, neque appellationes admittere, nisi Ecclesia, seu libertas Ecclesiastica in ejus honore integraliter priùs sit restituta, ut rescriptum fuit contra Archiepiscopum Rhegiensem favore Episcopi suffraganei Tropeæ per *Sac. Congreg. Episc. 9. Novembr. 1618.*

**21 RESIGNATIONES BENEFICIORUM CUM CAUSA RECIPIENDI.** Quando Vicarius Capituli habet hoc speciale expressum in mandato, potest cum causa recipere resignationes Beneficiorum, ut tenet *Garz. de Benef. part. 11. c. 3. n. 255. & 256.* non tamen providere, ut dicam in Appendice.

**22 AC DIMISSORIAS.** Ex facultate, quam tribuit *Concil. Trid.* Vicarius Capituli concedit post annum dimissorias ad Ordines, & infra annum arctatis, prout sunt præsentandi ad Beneficia Jurispatronatus, *Sacr. Congreg. Episc. in Squillacen. 3. Januarii 1594. Nicol. in fosc. verb. Vicar. Capituli n. 70. vers. Non autem;* alii- que ratione Beneficii recepti, vel recipiendi, puta, si Beneficium debeatur certo generi personarum, ut amplius *Garz. de Benef. part. 5. c. 7. n. 76.* quibus potest Beneficia conferre.

**23** Immo quod possit Vicarius Capituli concedere etiam non arctatis infra annum dimissorias pro prima Tonsura, ex eo quia *Concil. in cap. 10. sess. 7. de Reform.* primam Tonsuram non comprehendat, declaravit super *dict. Text. Sac. Congregat. Concilii, & comprobat Fagnan. in cap. Cum contingat num. 39. de atat. & qualit.*

**24** Et aliquando conceditur facultas Vicario Capitulari, ut etiam infra annum à die vacationis Sedis Episcopalis possit concedere litteras dimissorias ad Ordines cum voto tamen pleni Capituli, & ubi pro Ecclesiarum ministeriis exequendis necessarium fore judicatur, prout à *Sac. Congr. Episc. concessa fuit Vicario Capitulari Antuerpiensi 15. Martii 1589.*

**25** Hoc provisionale Decretum dandi dimissorias ad Ordines infra annum cum voto pleni Capituli utilius foret, si à Sede Apostolica extenderetur per viam legis



legis universalis ad omnes Vicarios Capitulares post annum, ad reparanda mala, quæ eveniunt Ecclesiis illis, quæ ultra annum manent viduatæ Pastore: Nam Vicarii Capituli non semel hac potestate abutuntur, quia prece, consanguinitate, & favoribus, aliisque casibus victi, dimissorias concedunt improbis, illitteratis, & immorigeris Laicis, & Clericis; Clerumque ita miserè labefactant, quod certè non eveniret, si dimissoriæ de voto pleni Capituli essent expediendæ.

26 *ET SUPER INTERSTITIIS DISPENSANDI*. Hæc facultas transit in Vicarium Capituli data speciali commissione, ut pluribus auctoritatibus cumulatis probat Garz. de Benef. in addit. ad 5. par. cap. 7. num. 92. vers. Quando tamen.

27 *CUM VOTO TAMEN CONSULTORIS*. Cum ex conciliari dispositione sess. 24. cap. 16. de Reform. quatenus in Capitulo Doctores in iure Canonico, aut Licentiati non adsint, possit eligi, & deputari in Vicarium magis idoneus non gradatus: Tunc electo per modum consilii, & providentiæ (non autem restrictionis facultatis) debet dari Consultor arbitrio ejusdem Vicarii eligendus, qui sit Doctor, & in rebus legalibus, & arduis peritus, à quo dirigi possit, prout fit quando Vicarius Generalis Episcopi est Theologus, & non jurista, ex Decretis Sac. Congregat. relatis à Nicol. in fosc. in verb. Vicarius Generalis Episcopi n. 30. vers. Nè semper, & in verbo Vicarius Capituli num. 58. Vel quando Judex Delegatus à Sede Apostolica non est Doctor; Nam requisitus debet judicare cum voto Assessoris partibus non suspecti, ut mandat Leo X. Constit. X. §. 9. Bullar. tom. 1. pag. 481.

Dixi quòd iste Consultor, sive Assessor ab ipso Vicario Capituli non Doctore assumendus est, non autem à Capitulo venit deputandus: Quia si hoc faceret Capitulum, deputatio esset nulla, ut decisum refert Nicol. mox citatus d. nu. 58. in una Acernen. 1604. Et sic doctrinam Quarant. in Summ. Bullar. verb. Capitulum Sede Vacante num. 3. & 6. quem sequitur Pac. Jord. lib. 12. tit. 2. de Vic. Capit.

Sede Vacant. num. 16. intelligendam esse, quòd Vicarius Capituli non Doctor, possit sibi Consultorem (immo ex congruentia debeat) assumere, non autem illum Capitulum deputare.

28 Ex hucusque animadversis facile colliges, quòd in constitutione Vicarii Capituli, non est procedendum cum formulis impressis apud Quarant. in Summ. Bullar. verb. Capitulum Sede Vacant. post num. 15. quas transcripsit Pac. Jord. lucubr. tom. 2. lib. 12. tit. 2. nu. 60. & apud Barbof. de Canonic. cap. 42. n. 137. in quibus plura leguntur correctione digna tamquam contraria Decretis Sac. Congregat. Sed videtur inhærendum formulæ hic traditæ, vel si magis placet alteri impressæ apud Nicol. in fosc. verb. Vicarius Capitularis n. 66. quæ in paucis differt.

29 De officio, potestate, & qualitate Vicarii Capituli, scripserunt, Panvin. de Offic. & Potest. cap. Sede Vacant. Garz. de Benef. par. 5. cap. 7. & in addit. ad eundem cap. Pac. Jord. lucubr. tom. 2. lib. 12. tit. 2. Nicol. in fosc. verb. Vic. Capituli. Ventrigl. in prax. par. 2. annot. 15. Marchet. in Prax. Vicar. Capit.

### Deputationis Vicarii Monialium.

#### FORMULA III

#### SUMMARIUM.

- 1 Gubernium Monialium difficile.
- 2 Vicarii Monialium requisita.
- 3 Licentiæ accessus, vel ingressus ad Monasteria Monialium Regularibus subjecta debent subscribi etiam ab Episcopo: Ac etiam à solo Episcopo, ubi adest consuetudo num. 4. & 5.
- 6 Episcopus potest prohibere Regularibus, nè celebrent in Ecclesiis Monialium.
- Onus celebrandi in Ecclesiis Monialium Regularibus à Testatore injectum, debet transferri ad eorum Ecclesias, ibid.
- 7 Moniales de licentia Superioris possunt